

De grootste verantwoordelijkheid voor de huidige crisis heeft	Allen	TK2003					
		CDA	PvdA	VVD	LPF	SP	GrLks
Saddam Hussein	32%	42%	22%	43%	52%	7%	15%
George W. Bush	34%	26%	42%	23%	23%	60%	62%
Beide evenveel	33%	32%	35%	31%	25%	32%	23%
Weet niet /geen mening	1%	0%	0%	3%	0%	0%	1%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

64% van de Nederlanders denkt dat de oorlog voor eind maart gestart is. Slechts 6% denkt dat hij niet komt.

Er is grote zorg over de mogelijke gevolgen van een dergelijke oorlog. 59% denkt dat Irak na de start van de oorlog een aanval op Israël zal doen en 68% denkt dat Israël dan zal terugslaan. 56% denkt dat binnen een aantal maanden terroristen met chemische of bacteriologische wapens aanvallen op het Westen zullen worden uitgevoerd, 23% verwacht ook aanslagen op Nederlandse bodem. 54% verwacht dat ten gevolge van de oorlog de relatie tussen Islamieten in Nederland en de overigen door een oorlog zal verslechteren.

60% van de Nederlanders is nu bang voor de oorlog en haar consequenties dan in 1990-1991. 61% zegt dat dit door "11 september" komt, 58% de explosieve situatie in het Midden-Oosten, 52% het feit dat het toen de inval van een ander land betrof en 48% omdat men vindt dat Bush jr. minder kwaliteiten bezit dan Bush sr.

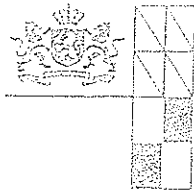
Ten slotte staat 37% van de Nederlanders achter de actie van Greenpeace van vanmorgen. Kiezers van SP en Groen Links staan voor 80% achter deze actie, de aanhang van PvdA is verdeeld, en die van LPF, CDA en VVD keuren het voor circa 80% af.

Voor verdere informatie:

Maurice de Hond

Tel: 06 51 201 231

(Het totale overzicht van alle resultaten van het gehouden onderzoek ten behoeve van "Stem van Nederland") <http://www.stemvannederland.nl/stembureau/>

grootste deel van de Irakese bevolking achter Saddam Hussein staat en 64% denkt dat de Irakezen na het verdwijnen van Saddam Hussein net zo blij zullen zijn als de Afghanen waren na het verdwijnen van de Taliban.

83% vindt dat de VN mag eisen dat Irak onomstotelijk aantoont geen massavernietigingswapens te bezitten. De cruciale vraag of de aanval op Irak mag worden geopend wijst dan uit dat 25% der Nederlanders een oorlog volledig afwijst, 55% zegt erachter te staan als de VN daartoe besluit en 18% is er akkoord mee als de VS de aanval zonder steun van de VN inzet. De onderstaande tabel laat de –grotel- verschillen naar politiek voorkeur zien:

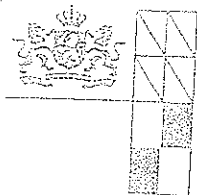
Standpunt ten aanzien van mogelijke oorlog in Irak	Allen	TK2003						
		CDA	PvdA	VVD	LPF	SP	GrLks	
Als VN niet unaniem beslist mag de VS+anderen aanvallen	18%	26%	8%	26%	49%	2%	1%	
Alleen nadat VN toestemming geeft	55%	57%	64%	61%	34%	28%	28%	
Is nooit gerechtvaardigd	25%	16%	26%	10%	16%	67%	70%	
Weet niet / geen mening	2%	1%	1%	3%	1%	2%	0%	
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	10

Als de VN goedkeuring verleent aan een aanval op Irak zegt 63% dat Nederland desgevraagd mee moet doen. 50% der Nederlanders vindt dat deze steun ook het inzetten van grondtroepen kan betreffen.

Het cruciale punt bij de crisis rond Irak is dus niet dat Nederland principieel een oorlog met Irak uitsluit, maar dat men niet wil dat dit alleen door de VS gebeurt. Want dan blijkt dat men weinig vertrouwen heeft in Bush en in de Amerikaanse motieven: 52% der Nederlanders vindt dat de belangrijkste reden voor de VS is om te willen ingrijpen in Irak de olie is. Bij SP en Groen Links denkt dat rond de 80%, en bij de LPF rond de 30%.

Het vertrouwen in Bush is erg laag. Een score van 3.7 is lager dan de laagste score in Nederland van een fractievoorzitter (Herben die doorgaans rond de 4 scoort). Het vertrouwen in Saddam Hussein is beduidend lager: 1.7 (dat is dezelfde score die Emile Rattelband kreeg in de aanloop naar de verkiezingen). 65% vindt dat de VS moet ophouden de politieagent van de wereld te willen zijn.

De mening over wie de grootste verantwoordelijkheid heeft voor de huidige crisis loopt duidelijk uiteen. Circa een derde vindt Bush, een derde vindt Saddam Hussein en een derde vindt beiden even verantwoordelijk. Ook hier lopen de meningen per partij nogal uiteen.

- Nog niet de helft van de Nederlanders vindt dat Amerika voldoende heeft aangetoond dat Irak over massavernietigingswapens beschikt;
- Volgens tweederde van de Nederlanders verzwijgt Bush dat hij ook economische motieven heeft voor een oorlog;
- Driekwart van Nederland vindt dat de media voldoende informatie leveren;
- Slechts een kwart van de Nederlanders is ervan overtuigd dat Amerika voldoende geloofwaardige bewijzen tegen Irak heeft.

1d. EO laat onderzoek uitvoeren door Foquz (15 februari 2003)

“Meerderheid Turken en Marokkanen tegen oorlog in Irak”

59% van de Turken en 81% van de Marokkanen in Nederland is van mening dat een oorlog tegen Irak onder VN-vlag niet mag. Het merendeel van de groep (92%) is tegen een oorlog tegen Irak. Dit blijkt uit een opinie-onderzoek van Foquz in opdracht van het EO-televisieprogramma Knevel op Zaterdag. De resultaten worden in de uitzending van 15 februari gepresenteerd.

1e. Onderzoek SBS 6 (20 februari 2003)

Persbericht:

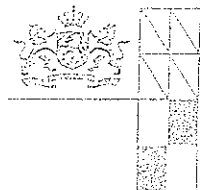
Nederlanders zijn ervan overtuigd dat Irak over massavernietigingswapens beschikt

Gisteren en vandaag is een onderzoek gehouden t.b.v. het SBS programma “Stem van Nederland” over allerlei aspecten ten aanzien van de crisis rondom Irak. Dit is de eerste van een wekelijkse cyclus.

BIJ OVERNAME VERZOEKEN WIJ U IN IEDER GEVAL TE VERMELDEN: ONDERZOEK GEHOUDEN TEN BEHOEVE VAN STEM VAN NEDERLAND.

Vanaf vandaag zullen wij wekelijks een onderzoek doen, met ten dele identieke vragen, rondom de crisis over Irak.

Het onderzoek toont duidelijk aan dat Nederlanders weinig fiducia hebben in Irak of Saddam Hussein. 76% denkt dat hij wel over massavernietigingswapens beschikt en hetzelfde percentage vindt dat Irak de wapeninspecteurs te weinig ruimte geeft om hun onderzoek te doen. Bij de SP en Groen Links aanhang zijn die percentages rond de 60, en bij LPF, VVD en CDA boven de 80. Als Saddam Hussein in Irak aan de macht blijft is het gevaarlijk voor de wereld vindt 81%. Slechts 19% denkt dat het

Zelfs in het geval van een mandaat door de VN, zijn de aanhangers van alle grotere politieke partijen in meerderheid tegen deelname van Nederland. Het laagste percentage wordt gehaald bij de LPF waar 52% tegen deelname is. Bij de VVD is dat 56%, bij het CDA 68% en bij de PvdA, GroenLinks, SP en D66 is het percentage aanhangers dat tegen deelname aan de oorlog met een mandaat van de VN zelfs boven de 80%.

De Nederlandse bevolking is in meerderheid tegen een aanval van de VS op Irak, ongeacht deelname van Nederland. Zonder mandaat van de VN is 87% tegen, met mandaat is ongeveer 58% tegen een zelfstandige aanval door de VS. Dit verklaart deels de sterke publieke opinie over deelname van Nederland aan een eventuele oorlog.

Hierbij speelt zeker ook een rol dat de meeste Nederlanders (62%) denken dat het de VS niet alleen om het vernietigen van massa vernietigingswapens gaat. Ruim 86% van de ondervraagden denkt dat het de VS ook gaat om het veiligstellen van hun olietoevoer.

1c. KRO laat onderzoek uitvoeren door Bureau Intomart (7 februari 2003)

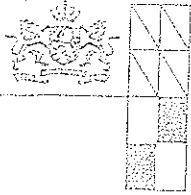
Vertel het ons: Irak 75 % van bevolking bang voor terreuraanslagen

Wel of geen oorlog? Is een oorlog wel of niet gerechtvaardigd? Hebben we voldoende informatie gekregen over de bestaande oorlogsdreiging? Bureau Intomart stelde deze en andere vragen in een zeer recentelijk onderzoek, gehouden in opdracht van de KRO.

Uit dit onderzoek is zichtbaar naar voren gekomen dat de Nederlandse bevolking geen oorlog wil. De helft vindt wel dat we de VS moeten steunen als de VN een oorlog goedkeurt. Dit is een opmerkelijk gegeven, gezien het feit dat 75 % van de bevolking bang is voor terreuraanslagen als de oorlog door gaat.

Samenvatting van de belangrijkste resultaten uit het onderzoek van Bureau Intomart.

- 75 % van de bevolking is bang voor terreuraanslagen;
- Driekwart van de Nederlanders vindt dat Amerika op goedkeuring van de VN moet wachten;
- Nee, geen onvoorwaardelijke steun voor president Bush, vindt driekwart van de Nederlanders;
- Als de VN acties in Irak goedkeurt, moet Nederland Amerika wel steunen, vindt de helft van de Nederlanders;
- Driekwart van de Nederlanders vreest dat een oorlog in Irak leidt tot terreuraanslagen;

Stelling	% Eens
Do you consider that it would be justified or not that our country participates in a military intervention in Iraq:	48%
◦ If the Iraqi regime does not cooperate with United Nations inspectors	48%
◦ If the United Nations inspectors discover weapons of mass destruction in Iraq	65%
◦ If Iraq threatens other countries in the region	67%
◦ If the United Nations Security Council decides on a military intervention in Iraq	68%
◦ If the United States intervenes militarily in Iraq without a preliminary decision of the United Nations	13%

1b. Onderzoek CentERdata en UVA (veldwerk in de week voor 27-01 2003).

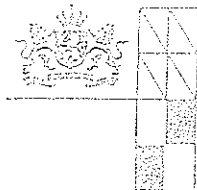
Recentelijk is een onderzoek verricht door de UVA in samenwerking met CentERdata (Onderzoeksinstituut van de Katholieke Universiteit Tilburg). De letterlijke tekst van het persbericht is hieronder weergegeven.

Persbericht CentERdata/Universiteit van Amsterdam 27/01/2003

Een grote meerderheid is tegen deelname aan de oorlog tegen Irak
Vandaag zullen de wapeninspecteurs een voorlopig verslag uitbrengen over wapenvondsten in Irak. Daarna zullen de Verenigde Naties en de VS besluiten wat ze zullen gaan doen: een oorlog beginnen tegen Irak of niet? Zal de VS een dergelijke oorlog beginnen met steun van de VN of niet en wat zal de rol van Nederland zijn in deze?

Vorige week is door CentERdata in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam een onderzoek uitgevoerd naar de mening van de Nederlandse bevolking over een eventuele deelname van Nederland aan een oorlog tegen Irak. Hierbij is gebruik gemaakt van een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking boven de 16 jaar. In het totaal hebben 2259 mensen deelgenomen aan het onderzoek.

In het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen de situatie dat de VN een mandaat geeft voor deze oorlog of niet. In beide gevallen is meer dan tweederde van de bevolking tegen deelname van Nederland aan de oorlog. In het geval van een mandaat is ruim 72% tegen deelname als de Verenigde Staten een oorlog beginnen tegen Irak. Zonder een mandaat van de VN is zelfs 89% van de bevolking tegen.

Bijlage 1: Recent verricht onderzoek

Deze bijlage bestaat uit een overzicht opgenomen van recent verricht onderzoek.

1a. Onderzoek Gallup International in opdracht van de E.U. (24 tm 27 januari 2003, n=1868).

Het veldwerk in Nederland is uitgevoerd door het NIPO door middel van Capi at Home http://www.eosgallupeurope.com/int_survey/international_crisis.

Stellingen	Antwoorden
Generally, do you think American foreign policy has a positive effect on <your country>, a negative effect or does American foreign policy have no effect on <your country>? (a positive effect/a negative effect/no effect/don't know/ no response)	7 % positive 55 % negative 14% no effect 23 % don't know
How likely do you think it is that military action will be launched against Iraq in the next few months? (very likely/quite likely/not very likely/not at all likely/don't know/ no opinion)	15% very likely 65% quite likely 10% not very likely 1% not at all likely 7% don't know
Are you in favour of military action against Iraq?	35% support 52% not support
If military action goes ahead against Iraq, do you think <your country> should or should not support this action? (under no circumstances/only if sanctioned by the United Nations/unilaterally by America and its allies/don't know/ no opinion)	38% under no circumstance 51% only if UN 7% America and it's allies 5% don't know
Treath of terrorist attacks in <your country> (very high, high, low, very low)	28% high 71% low

For each of the following propositions, tell me if you absolutely agree, rather agree, rather disagree or absolutely disagree ?	% Eens
• Iraq represents a threat to World peace	65%
• The people of Iraq support Saddam Hussein's regime	36%
• Oil is the main motivation for which the United States wants to intervene militarily in Iraq	74%
• We should be as concerned by North Korea's nuclear programme as by Iraq's attitude towards weapons of mass destruction	75%
• The European Union should be more active in matters relating to Foreign Policy	77%
• Today Al-Quaeda's terrorist network continue to present a major threat to World peace	85%
• The United States should intervene militarily in Iraq even if the United Nations does not give its formal agreement	18%